

BAL SZEMÉNEK szivárványhártyáján néhány apró rög pihent.

A látvány még annak is fáj, aki csak messziről látta.

A másik, ugyancsak tágra nyílt szem tiszta volt, ám ebbe is jókora cseppekben hullott a tavaszi eső. Hanyatt feküdt. Karját a háta mögött ragasztószalaggal kötötték össze, lábát hátrafesztették, bokáját kegyetlenül a csuklójához erőltették, és a szalaggal rögzítették. A fejére kámzsaszerűen húzták rá az átlátszó nejlonzacskót, melynek sarkában barna kiflimorzsák látszottak. Arra sem vette a rohadék a fáradságot, hogy új tasakot használjon.

Megette a reggelijét, aztán ráhúzta az áldozat fejére.

A műanyagot a tizedes kapája hasította fel, amikor a fej hirtelen előbukkant a lazán rádobált agyagos földréteg alól. Ekkor kerültek a földszemcsék is a szemébe.

A sekély gödör szélén három, fekete esőkabátot viselő férfi állt. Mindannyian könyékig sárosak voltak, körmük letöredezett.

Nem volt erejük mozdulni.

A kapa ott hevert a lábuknál. A tizedes pár méternyire onnan, a térdig érő gazban térdre zuhant, és öklendezett.

Percek teltek el, mire meg tudtak mozdulni. A bal szélső férfi összerázkódott, mint, aki révületből tér magához. Szólásra nyitotta a száját, de az ínye kiszáradt a sokktól. Nagyokat nyeldekelve próbálta megnedvesíteni az ajkait, hogy meg tudjon szólalni. A mellette álló alak megszorította a karját, és rekedten megszólalt.

– Az enyém is ekkora.

– És az enyém is, Nyikolaj... Az enyém is.

Harmadik társuk is kötelességének érezte, hogy mondjon végre valamit, de csak azért, hogy megtörje a pillanat borzalmát. Mint a moziban. A már-már elviselhetetlenül izgalmas jelenetet mindig megkísérli feloldani valaki, aki már nem bírja a feszültséget, és elsüt egy ostoba viccet. Neki azonban most nem volt kedve tréfálgatni. Nehezen forgó nyelvvel csak annyit tudott kinyögni:

– Ki képes ilyesmire?

Ismét lenéztek maguk elé.

A gödör alján fekvő ötéves forma kisfiú halott volt.

És ezen nem segíthetett már senki és semmi.

Bikov felsőhajtott, és erőnek erejével elszakította tekintetét a látványtól. Végignézett a környéken.

A város régi, lebontásra ítélt stadionjában álltak. A kezdőkör kellős közepén. A férfi felidézte az elmúlt három óra idegölő momentumait.

A kétségbeesett anya sikoltásokkal, és sírógörccsel tarkított bejelentését.

A riadót.

A telefonhívást... a már jól ismert reszelős, gúnyos hang piszkálódását, ízléstelen megjegyzéseit, és végül a határidőt.

A rejtvényt...

A rejtvényt, amit tíz perc alatt sikerült megfejteniük, és ezáltal hozzájutni az információhoz, hogy hol van a gyermek.

A szirénázó rohanást a városon keresztül.

A balesetet, ahogy Jozsifék száguldás közben, a zuhogó esőtől síkos aszfalton nekicsúsztak a villanyoszlopnak.

Még csak meg sem állhattak miattuk!

Vajon mi lett velük...?

És végül a megérkezést a stadionba.

Az elkeseredett rohanást a gyep helyén burjánzó gazban.

Ahogy térden állva, a pusztá kezükkel kaparták a földet, míg a tizedes egy ki tudja, honnan szerzett kapával sietett a segítségükre.

Most pedig a tehetetlenség.

Bikov érezte, hogy egy könny gyűlik lassú elszántsággal a szeme sarkában. A torkában olyan érzés jelent meg, amit korábban csak komoly megfázáskor érzett. Fájdalmas, egyre erősödő szorítás. Nagyot nyelt.

Harminckilenc éves rendőrtiszt volt, és hamisítatlan karrierista. Soha senki nem látta, vagy hallotta, hogy igazán komoly ügyeket oldott volna meg, ám valahogy mindig benne volt azokban az alkalmilag létrehozott nyomozócsoportokban, amelyek viszont *megoldották* ezeket a bonyolult eseteket. Sorozatgyilkosok, fegyveres rablók, szadista erőszaktevők, és néhány emberrabló. Amikor a jól végzett munka után aztán a detektívek együtt ittasodtak le a sárga földig egy kocsmában, előbb-utóbb mindig feltette valamelyikük a kérdést, hogy tulajdonképpen mit is csinált Bikov az adott ügyben?

Mindenki emlékezett rá, ahogy a reggeli eligazításokon és a koraesti kiértékeléseken ott ül a többiek között a sűrű cigarettafüstben, és issza a fekete teát, ám arra már nem tudott senki választ adni, vajon a férfi hozott-e valaha használható információt? Kihallgatott-e akár csak egyetlen tanút? Felkutatott-e bármi hasznosat a számítógépes nyilvántartásokban?

A részeg ember őszinte.

Ezeken az összejöveteleken pedig estére már sok-sok őszinte ember volt együtt, s minduntalan arra jutottak: Nyikolaj Bikov nem csinált a nyomozás során semmit.

Egyszerűen csak ott volt.

Néha beleszólt, hümmögött, megerősített egy-egy jónak tűnő ötletet, amely azonban minden egyes esetben más agyából pattant ki. Kétségtelen persze, hogy nem is tett soha keresztbe, nem akadályozta a nyomozást, nem csinált hülyeséget, nem vitt ki bennfentes információt. De ez volt minden.

És mégis: ahány tettest csak elfogott a társaság, Bikov valami úton-módon mindig odakerült a jutalmazottak közé. Mivel pedig papíron ezáltal igencsak eredményes volt, sorra kapta a mind magasabb beosztásokat, nem utolsó sorban annak köszönhetően, hogy valamelyik távoli rokona főkapitány volt. Persze nem itt, a városban, hanem fent, északon, de hát a főkapitány az főkapitány. És egyik főkapitány sem lép rá a másik sarjának a tyúkszemére, mert sosem lehet tudni, idővel ki milyen magasra kapaszkodik majd...

Bikov tehát szépen haladt a ranglétrán, noha életében soha nem írt alá kihallgatóként egyetlen elkészült jegyzőkönyvet, vagy felderítőként egyetlen nyavalyás jelentést sem. Igazából nem csinált semmi kézzelfoghatót – s így nem volt alkalma hibázni sem.

Aki pedig nem hibázik, azt előléptetik.

Talán az sem volt utolsó momentum Bikov pályafutásában, hogy Pavel Sarapov emberének ismerték.

Sarapov, aki igazgatóként a város valamennyi kerületének, és magának a főkapitányságnak a teljes bűnügyi munkájáért felelt, most ott állt mellette,

és összepréselt ajakkal meredt a szakadó esőben lassan megtisztuló kicsiny holttestre.

Ő nevezte ki Bikovot az Erőszakos Bűncselekmények Osztálya, az EBO vezetőjének, amikor megkapta az igazgatói széket. Már régebről ismerték egymást, Bikov tulajdonképpen folyamatosan Sarapov alatt szolgált, és ahányszor Pavel előlépett, vitte magával Bikovot is. A megbízható háttérembert.

Most azonban, ahogy a stadion közepén álltak, nem szóltak egymáshoz. Nem volt mit mondani. Tudták, hogy az újabb kudarc olyan hullámokat korbácsol majd fel, amelyek el fogják őket sodorni. Pedig ezúttal nem is tehettek róla. Ha két tökéletesen felkészült szakember lett volna az ő székükben, azok is ugyanígy jártak volna. És ezt a lelkük mélyén igazságtalannak érezték. Sejtették, hogy az idő múlásával éppen abból fognak erőt meríteni, és megmagyarázni a sorozatos fiaskókat, hogy erre senki sem lett volna eléggé felkészült – most azonban még fájt az elkerülhetetlenül bekövetkező méltánytalanság.

– A kilencedik – nyögte a mellettük álló Varlamov.

– Felesleges ismételtetnie! – csattant fel Sarapov.

Az ötvenöt éves bűnügyi igazgató több okból is ideges volt. Magának sem könnyű szívvel vallotta be, hogy a lábánál heverő halott kisfiú nem a legfontosabb tényező aktuális lelkiállapotának képletében.

Amikor alig egy évvel korábban Grigorij Karpov, a főkapitány behívatta, nem is sejtette, hogy neki, az egyik legtávolabbi kerület kapitányának éppen a bűnügyi szakma csúcsát jelentő posztot fogják felkínálni. Mikor megtudta, érezte, hogy verejtékcsepp indul meg lefelé a gerincén. Minden porcikája tiltakozott a kinevezés ellen.

Kiválóan érezte magát a helyén, többé-kevésbé megbizott az embereiben. Még a korrupciót is sikerült a saját kis szemétdombján valami elfogadható szintre visszaszorítani, így az ellenőrző szervek sem piszkálták minduntalan. Tízéves vezetősége alatt a kerület egyfajta béke szigetévé vált – persze szigorúan csak orosz mérce szerint. Megvoltak ugyan a seftelők, a valutázók, az uzsorások, néhány pénzbehajtó csapat, és egy-két igazán komoly gazdasági bűnöző, de őket már ismerték.

A besűgőhálózat folyamatosan hozta az információkat, ezért aztán valahányszor eredményeket követelő dörgedelmek érkeztek fentről, Sarapov mindig ki tudott venni valami régóta tartalékolt fülest a fiókjából, és egy-két napon belül megvolt a nagy fogás. A főkapitányság megkapta az eredményt, Sarapov és kerülete pedig a dicséretet, aztán egy időre megint békén hagyták őket.

Kecske és káposzta.

Persze a páncélszekrényében pihentetett adatokkal sokkal több eredményt is hozhatott volna...

De hát minek?

Csak felbolygatta volna a kerületet.

Aztán meg, ha túl magasra emeli a felderítési mutatókat, jövőre még többet fognak követelni tőlük, aztán meg újra csak többet. Sorozatos nagy fogásokkal csak maga ellen hangolta volna a másik tizenvalahány kerületi kapitányt is, hiszen borítékolható volt, hogy Karpov minden vezetői értekezleten az ő eredményeivel példálózna, és hasonlókat kérne számon a

többiekén is. Sarapov tudta, hogy a kapitányok meggyűlölnék – és hamarosan ki is készítenék, efelől semmi kétsége sem lehetett. Tudta, hogy megy ez. Nem kell mindig nagyot dobni. Mindig csak egy centivel kell megjavítani a rekordot.

Csak egyetlen centiméterrel.

Ahogy Bubka tette a rúdugrásban.

Tudott volna ő tizenöt centivel is nagyobbat, na de hát ha minden egyes világcsúcstól külön fizet valaki?! Akkor már legyen tizenöt kicsi rekord, mint egy nagy, nem igaz?

Amikor Karpov közölte vele a döntését, hogy a következő héttől a főkapitányságon fog dolgozni, egy cseppet sem örült. Valaha persze ő maga is az utcakövet koptatta, hajtotta a rablókat, kihallgatott, jelentéseket körmölt, bűnjelekkel bajlódott. Ám azóta eltelt tíz év. Eltávolodott a napi problémáktól, nem követte a törvényváltozásokat. Magának csendesesen be is vallotta: tíz éve ő már inkább menedzser, mintsem szakember.

Karpov hagyta, hogy Sarapov egy ideig tiltakozzon a kinevezés ellen, azután ultimátumot intézett hozzá: vagy elfogadja a kinevezést, vagy nyugdíjba megy.

Sarapov tehát átvette az új munkakört, és magával hozta Bikovot, hogy legyen mellette valaki a régiek közül. Bikov évekig dolgozott a város főkapitányságán, mielőtt Sarapov magához hívta a távoli kerületbe, így – legalábbis Sarapov szerint – megvolt az a tapasztalata, ami neki nem. Tévedett, és mostanra ezt is be kellett látnia, ami megint csak nem javított a hangulatán. De már ez sem érdekelte. Beérett a gyümölcse annak a lobbizásnak, amit attól a perctől folytatott, hogy belekényszerült a nem kívánt igazgatói székbe.

Karpov egy hónapja nyugdíjba vonult, utódja pedig még nem volt kinevezve. A hatalmi vákuumot kihasználva Sarapov kijárta magának, hogy a következő hétfőtől visszatérhessen szeretett kerületébe. Bikovot nem szándékozott magával vinni, és bár érezte, hogy a férfi az ő távozásával azonnal súlytalanná válik majd, ezúttal nem engedhette meg magának, hogy őt is vigye. Az olyan lett volna, mintha belebuktak volna ebbe az ügybe. Nem, ebbe most *csak* Bikov fog belebukni – gondolta magában a főrendőr. Bűnbak mindig kell.

Szombat volt, két nap múlva ő már az új helyén lesz. Mire a sajtó leszedi a keresztvizet a városi rendőrség Erőszakos Bűncselekmények Osztályának gyenge teljesítményéről, és a nehézkes személyzeti apparátus végre mozgásba lendül, hogy Bikovot leváltsa, még egy-két hét is eltelhet – addigra pedig hol lesz már ő!

Az eljárás persze távolról sem volt tisztességes, de Sarapovnak nem volt választása.

Úgy gondolta: vagy ő, vagy *mi*.

Akkor már inkább legyen csak ő. Bikovnak, ha igazak a pletykák, úgyis ott van az a távoli rokon, majdcsak szerez neki valami új helyet, ahol megvigasztalódhat.

Varlamov százados ingerülten pillantott a mellette merengő két főtisztre.

– Értesíthetem a helyszínelőket, igazgató úr?

– Hogyan? – riadt fel a váratlan hangra Sarapov.

– Szeretném kirendelni a helyszínelőket, mielőtt az eső minden nyomot elmos. Szükség lesz a halottszállítókra, és be akarom rendeltetni az ügyelettel a nyomozóimat is, hogy...

– Persze, persze – intette le szórakozottan a bűnügyi igazgató. – Csinálja csak, ahogy gondolja, százados elvtárs.

Varlamov összeszorított szájjal pillantott az ezredesre. Sarapov házon belül még mindig elvtársazott, pedig hát hány éve is, hogy már letűnt az a rendszer? Huszonhárom... huszonnégy? Mindegy. Évtizedek beidegződését nem lehet csak úgy levetni.